

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡΙΘ. 804/2022*

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

ΣΕ ΤΜΗΜΑ

Συνεδρίασε στην Αίθουσα Συνεδριάσεων του 1ου ορόφου του κτηρίου των γραφείων της, επί της οδού Κότσικα 1Α, Αθήνα, την 23^η Δεκεμβρίου 2022, ημέρα Παρασκευή και ώρα 14:00, με την εξής σύνθεση:

Προεδρεύουσα: Χαρίκλεια Νικολοπούλου (Αντιπρόεδρος)

Μέλη: Παναγιώτης Φώτης

Ιωάννης Στεφάτος (Εισηγητής) και

Σωτήριος Καρκαλάκος

Γραμματέας: Ηλιάνα Κούτρα

Θέμα της συνεδρίασης: Λήψη Απόφασης επί της αίτησης χορήγησης άδειας παρέκκλισης σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 3 ν. 3959/2011 από την απαγόρευση ολοκλήρωσης συγκέντρωσης με τη μορφή απόκτησης αποκλειστικού ελέγχου από την εταιρεία ΠΥΡΣΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ στην κοινή επιχείρηση ΠΡΟΜΗΘΕΑΣ GAS ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΛΛΗΝΟΡΩΣΙΚΗ – ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ – ΕΜΠΟΡΙΚΗ – ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ.

Πριν την έναρξη της συζήτησεως, η Προεδρεύουσα, όρισε Γραμματέα της υπόθεσης την υπάλληλο της Γραμματείας Προέδρου, Αντιπροέδρου και Εισηγητών, Ηλιάνα Κούτρα με αναπληρώτρια την Ευγενία Ντόρντα.

Στην αρχή της συζήτησης, η Προεδρεύουσα έδωσε το λόγο στον Εισηγητή της υπόθεσης, Ιωάννη Στεφάτο, ο οποίος ανέπτυξε συνοπτικά το περιεχόμενο της υπ' αριθ. πρωτ. 11632/22.12.2022 γραπτής Εισήγησης επί της κρινόμενης υπόθεσης και πρότεινε, για τους λόγους που αναφέρονται αναλυτικά στην Εισήγηση, να επιτραπεί, σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 3 του ν. 3959/2011, η παρέκκλιση από την υποχρέωση αναστολής πραγματοποίησης της συγκέντρωσης, στην εταιρεία «ΠΥΡΣΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε» μέχρι την έκδοση της οριστικής απόφασης της Επιτροπής Ανταγωνισμού επί της συγκέντρωσης που θα γνωστοποιηθεί, υπό τους κάτωθι όρους και δεσμεύσεις τις οποίες ανέλαβε η αιτούσα με το υπ' αριθ. 11359/15.12.2022 αίτημα και οι οποίοι έχουν ως ακολούθως :

* Η παρούσα απόφαση εκδίδεται σε μια επιπλέον έκδοση με τα διακριτικά: (1) Προς Δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Στην αιτούσα εταιρία επιδίδεται η απόρρητη έκδοση. Από την παραπάνω έκδοση έχουν αφαιρεθεί τα απόρρητα επιχειρηματικά στοιχεία (όπου η ένδειξη [...]) τα οποία δεν θα πρέπει να περιέλθουν σε γνώση του αντίστοιχου αποδέκτη της έκδοσης, σύμφωνα με το άρθρο 41 του ν. 3959/2011 (ΦΕΚ 93 Α'/20.4.2011), όπως ισχύει, και τον Κανονισμό Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού (ΦΕΚ 54 Β'/16.1.2013).

- Δεν θα προβεί σε απόκτηση μετοχών, συγχώνευση ή πραγματοποίηση οποιασδήποτε έκτακτης συναλλαγής (συμπεριλαμβανομένων spin-offs και μετασχηματισμών) με οποιοδήποτε έτερο μέρος.
- Δεν θα διακόψει τη λειτουργία του συνόλου ή μέρους της επιχείρησης ή πραγματοποιήσει οποιαδήποτε ουσιαστική αλλαγή στη φύση ή τη λειτουργία της επιχείρησης, συμπεριλαμβανομένης, χωρίς περιορισμό, της αλλαγής της έδρας της Προμηθέας Gas.
- Εκτός από τις συνήθεις επιχειρηματικές της δραστηριότητες, δεν θα συνάψει καμία συμφωνία στην αγορά προμήθειας φυσικού αερίου μεγάλης διάρκειας (Long-term supply agreement).
- Εκτός από τις συνήθεις επιχειρηματικές της δραστηριότητες, δεν θα αναλάβει ουδεμία εγγύηση ή άλλη συμφωνία για την εξασφάλιση οποιασδήποτε υποχρέωσης τρίτου.

Στη συνέχεια το Τμήμα της Επιτροπής, προχώρησε σε διάσκεψη για λήψη απόφασης επί της κρινόμενης υπόθεσης με τη συμμετοχή του Εισηγητή, Ιωάννη Στεφάτου, ο οποίος δεν έλαβε μέρος στη ψηφοφορία και αφού έλαβε υπόψη την πρόταση του αρμόδιου Εισηγητή, τις απόψεις που διατύπωσαν τα μέλη της, τις απόψεις που διατύπωσε προφορικός κατά την ακροαματική διαδικασία το ενδιαφερόμενο μέρος αλλά και εγγράφως με την αίτησή του και το ισχύον νομικό πλαίσιο,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ :

I ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

1. Διά του από 12.12.2022 συμφωνητικού (εφεξής «*Συμφωνία Εξαγοράς Μετοχών*») μεταξύ της ΠΥΡΣΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (εφεξής «Αιτούσα» ή «ΠΥΡΣΟΣ») και της Gazprom Export LLC (εφεξής «Gazprom Export») συμφωνήθηκε η πώληση και μεταβίβαση στην Αιτούσα των μετοχών που κατέχει η Gazprom Export στην ΠΡΟΜΗΘΕΑΣ GAS ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΛΛΗΝΟΡΩΣΙΚΗ – ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ – ΕΜΠΟΡΙΚΗ – ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (εφεξής «Προμηθέας Gas» ή «εταιρεία-στόχος»). Επί του παρόντος, η Προμηθέας Gas τυγχάνει κοινή επιχείρηση που ιδρύθηκε το 1991 στην Αθήνα¹, ενώ μοναδικοί της μέτοχοι της είναι η Αιτούσα και η Gazprom Export (από κοινού εφεξής «οι μητρικές επιχειρήσεις»), οι οποίες κατέχουν έκαστη το 50% των μετοχών της. Κατά την Αιτούσα, η συγκεκριμένη συναλλαγή συνιστά συγκέντρωση κατά την έννοια του άρ. 5 παρ. 2 ν. 3959/2011, λόγω μόνιμης μεταβολής της ποιότητας ελέγχου από κοινό σε αποκλειστικό. Επιπλέον, κατά την Αιτούσα, η συγκέντρωση πληροί τα «κατώφλια» κύκλου εργασιών του άρ. 6 παρ. 1 ν. 3959/2011 κι ως εκ τούτου υπόκειται σε προηγούμενη γνωστοποίηση. Σημειωτέον, η εν λόγω συγκέντρωση δεν έχει γνωστοποιηθεί ακόμα στην Επιτροπή Ανταγωνισμού (εφεξής «ΕΑ»).

¹ Βλ. ΦΕΚ 2795/28.6.1991.

2. Για τους λόγους που αναλύονται κατωτέρω, η Αιτούσα, με το υπ' αριθ. πρωτ. 11359/15.12.2022 έγγραφο, κατέθεσε στην Υπηρεσία κατεπείγον παραδεκτό αίτημα² χορήγησης άδειας παρέκκλισης από την υποχρέωση της αναστολής ολοκλήρωσης της συγκέντρωσης, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 9 του Ν. 3959/2011, προκειμένου να μην κινδυνεύσει η λειτουργία και βιωσιμότητα της Προμηθέας Gas. Σημειώνεται επίσης ότι η Αιτούσα προτίθεται να προβεί άμεσα και, σε κάθε περίπτωση, εντός της προβλεπόμενης από το νόμο προθεσμίας, στην υποβολή γνωστοποίησης κατ' άρ. 6 παρ. 1 έως 3 ν. 3959/2011 σε σχέση με την προτεινόμενη συναλλαγή.

Π ΤΑ ΜΕΡΗ

Π.1 ΟΙ ΜΗΤΡΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Π.1.1. Η Αιτούσα

3. Η Πυρσός Ανώνυμη Εταιρεία Συμμετοχών, με διακριτικό τίτλο «Πυρσός Συμμετοχές Α.Ε.», εταιρεία του Ομίλου Κοπελούζου, ιδρύθηκε το 2018 από τους κ.κ. Δημήτριο Κοπελούζο και Χρήστο Κοπελούζο (μετόχους της εταιρείας) και εδρεύει στο Μαρούσι Αττικής, επί της Λεωφόρου Κηφισίας 209. Η Πυρσός Συμμετοχές Α.Ε. απέκτησε το 2018 το 50% των μετοχών της Προμηθέας Gas Α.Ε. Οι δραστηριότητες της περιλαμβάνουν: (α) τη συμμετοχή σε εταιρείες σχετικές με οποιονδήποτε τομέα οικονομικής δραστηριότητας, και (β) την πραγματοποίηση επενδύσεων σε αξιόγραφα.

Π.1.2. Gazprom Export

4. Η εταιρεία Gazprom Export συστάθηκε το 1973 και είναι 100% θυγατρική εταιρεία της PJSC Gazprom. Η PJSC Gazprom αποτελεί έναν από τους μεγαλύτερους ενεργειακούς ομίλους παγκοσμίως και τον κυριότερο προμηθευτή φυσικού αερίου στην Ευρώπη. Εξάγει φυσικό αέριο σε 31 χώρες παγκοσμίως (τουλάχιστον μέχρι πρότινος) και είναι μια ανεπτυγμένες ρωσικές εταιρείες διαθέτοντας το μεγαλύτερο σε μήκος σύστημα μεταφοράς φυσικού αερίου στον κόσμο και διαχειριζόμενη πάνω από 514.200 χλμ. δικτύων διανομής φυσικού αερίου. Η Gazprom Export κατέχει το 50% των μετοχών της Προμηθέας Gas Α.Ε. από την ίδρυση της τελευταίας το 1991.

Π.2 Η ΕΤΑΙΡΙΑ-ΣΤΟΧΟΣ

5. Η εταιρεία ΠΡΟΜΗΘΕΑΣ GAS ιδρύθηκε το 1991 στην Αθήνα και εδρεύει στο Μαρούσι Αττικής, επί της Λεωφόρου Κηφισίας 209. Μοναδικοί μέτοχοι της Προμηθέας Gas Α.Ε. είναι η Αιτούσα και η Gazprom Export, οι οποίες κατέχουν έκαστη ποσοστό 50% των μετοχών της Προμηθέας Gas Α.Ε..
6. Σύμφωνα με την Αιτούσα, το βασικό αντικείμενο της Προμηθέας Gas Α.Ε. είναι η εισαγωγή και πώληση φυσικού αερίου στην ελληνική αγορά και δραστηριοποιείται κυρίως

² Η αιτούσα κατέθεσε το επί ποινή απαραδέκτου των αιτήσεων παρέκκλισης της παρ. 3 του άρθρου 9 του Ν.3959/2011, την σχετική καταβολή ποσού του άρθρου 45 του εν λόγω Νόμου.

στον τομέα της πρωτογενούς³ αγοράς χονδρικής προμήθειας φυσικού αερίου έχοντας εξασφαλίσει για την ελληνική αγορά ποσότητες φυσικού αερίου από την Ρωσία⁴. Σε πολύ περιορισμένη κλίμακα, δραστηριοποιείται επίσης και στην κατασκευή έργων υποδομής για το φυσικό αέριο και στην κατασκευή μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας⁵. Ενδεικτικώς, στον τομέα του φυσικού αερίου, η Προμηθέας Gas Α.Ε. έχει κατασκευάσει, εντός της ελληνικής επικράτειας, αγωγούς μεταφοράς φυσικού αερίου υψηλής πίεσης που ξεπερνούν τα 1.000 χλμ., καθώς και αγωγούς διανομής μέσης και χαμηλής πίεσης άνω των 340 χλμ. Ακόμα, έχει κατασκευάσει τον βασικό σταθμό συμπίεσης αερίου του Συστήματος Μεταφοράς και μεγάλο αριθμό μετρητικών-ρυθμιστικών σταθμών και τελικών συνδέσεων διανομής. Τα τελευταία 5 έτη η εταιρεία δεν έχει κατασκευάσει οιοδήποτε σχετικό έργο και έχει ως ουσιαστικά μόνη δραστηριότητα την εισαγωγή-χονδρική αγορά φυσικού αερίου. Σημειώνεται ότι στις 17.11.2022 υπεγράφη μεταξύ ΔΕΣΦΑ και κοινοπραξίας των εταιρειών Προμηθέας Gas (75%) και DAMCO (25%) σύμβαση για την «Κατασκευή του Αγωγού Μεταφοράς Φυσικού Αερίου Υψηλής Πίεσης στην Δυτική Μακεδονία», με έναρξη κατασκευής τον Ιανουάριο 2023 και ολοκλήρωση τον Σεπτέμβριο 2024.

II.3 ΚΥΚΛΟΙ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

7. Σύμφωνα με στοιχεία που προσκόμισε η Αιτούσα, οι κύκλοι εργασιών, του Ομίλου Κοπελούζου (στην οποία ανήκει η Αιτούσα), καθώς και της εταιρείας-στόχου κατά τη χρήση 2021 έχουν ως εξής:

Κύκλοι Εργασιών (Χρήση 2021)			
	Global turnover	EU/EEA Turnover (outside GR)	National Turnover (GR)
Προμηθέας Gas	[...]	[...]	[...]
Όμιλος Κοπελούζου	[...]	[...]	[...]

III Η ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΕΞΑΓΟΡΑΣ ΜΕΤΟΧΩΝ

Την 12^η Δεκεμβρίου 2022, επετεύχθη οριστική και δεσμευτική συμφωνία μεταξύ των μητρικών επιχειρήσεων, με περιεχόμενο την πώληση και μεταβίβαση στην Πυρσός Συμμετοχές Α.Ε., ως αγοραστή, της κυριότητας και νομής του συνόλου των μετοχών που κατέχει η Gazprom Export, ως πωλητής, στην Προμηθέας Gas Α.Ε. κατά τα ένθεν επιμέρους οριζόμενα

IV Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

8. Σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. 2 του Ν. 3959/2011, συγκέντρωση επιχειρήσεων υφίσταται όταν προκύπτει μόνιμη μεταβολή ελέγχου, μεταξύ άλλων, στην περίπτωση κατά την οποία

³ Σύμφωνα με την απόφαση 723/2020 της Επιτροπής Ανταγωνισμού, στην πρωτογενή αγορά εισαγωγής και προμήθειας φυσικού αερίου δραστηριοποιούνται οι εισαγωγείς/χονδρέμποροι που εισάγουν φυσικό αέριο από παραγωγούς/χονδρέμπορους εκτός επικράτειας και το μεταπωλούν σε χονδρέμπορους εντός της ελληνικής επικράτειας.

⁴ Οι ποσότητες αυτές ανέρχονται σε 0,5 έως 1 δις κυβικά μέτρα ετησίως, έως το 2027.

⁵ Σύμφωνα με την Αιτούσα, η εταιρεία την τελευταία 5ετία δεν είχε καμία συμμετοχή σε σχετικό έργο κατασκευής.

ένα ή περισσότερα πρόσωπα που ελέγχουν ήδη τουλάχιστον μία επιχείρηση, ή μία ή περισσότερες επιχειρήσεις, αποκτούν άμεσα ή έμμεσα τον έλεγχο του συνόλου ή τμημάτων μιας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων, με την αγορά τίτλων ή στοιχείων του ενεργητικού, με σύμβαση ή με άλλο τρόπο.

9. Σύμφωνα με την υφιστάμενη μετοχική σύνθεση της Προμηθέας Gas, οι δύο μητρικές επιχειρήσεις ασκούν από κοινού έλεγχο επί της Προμηθέας Gas. ,
10. Αντικείμενο της σχεδιαζόμενης συναλλαγής μεταξύ των μητρικών επιχειρήσεων της Προμηθέας Gas Α.Ε. αποτελεί η πώληση και μεταβίβαση του συνόλου των μετοχών που κατέχει η Gazprom Export κατά πλήρη τίτλο και κυριότητα και με όλα τα απορρέοντα εξ αυτών δικαιώματα στην Πυρσός Συμμετοχές Α.Ε. Ως εκ τούτου, εκ της εν λόγω Συναλλαγής προκύπτει μεταβολή της ποιότητας του ελέγχου των συμμετεχουσών στην Προμηθέας Gas Α.Ε. επιχειρήσεων. από κοινό σε αποκλειστικό έλεγχο, δεδομένου ότι η Πυρσός Συμμετοχές Α.Ε. θα κατέχει πλέον το σύνολο των μετοχών της Προμηθέας Gas Α.Ε. Συνεπώς, η Συναλλαγή συνιστά συγκέντρωση κατά την έννοια του νόμου, δεδομένου ότι πρόκειται να επιφέρει μόνιμη μεταβολή στον έλεγχο των συμμετεχουσών επιχειρήσεων.
11. Βάσει της ανάλυσης των κύκλων εργασιών των συμμετεχουσών επιχειρήσεων (Αιτούσα και Εταιρεία-Στόχος), πληρούνται τα δικαιοδοτικά κριτήρια του άρθρο 6 του Ν. 3959/2011, δεδομένου ότι (α) ο συνολικός κύκλος εργασιών της Προμηθέας Gas Α.Ε. ανέρχεται σε Ευρώ [...] παγκοσμίως· ενώ (β) ο συνολικός κύκλος εργασιών των εταιρειών του Ομίλου Κοπελούζου ανέρχεται σε Ευρώ [...] στην Ελλάδα, και ο συνολικός κύκλος εργασιών της Προμηθέας Gas Α.Ε. ανέρχεται σε Ευρώ [...] στην Ελλάδα. Συνεπώς, η υπό εξέταση συναλλαγή υπόκειται κατ' αρχήν σε προληπτικό έλεγχο και προέγκριση από την ΕΑ.
12. Σημειωτέον, η εν λόγω συγκέντρωση δεν έχει κοινοτική διάσταση κατά τα άρθρα 1 παρ. 2 και 3 του Ευρωπαϊκού Κανονισμού για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων (Κανονισμός 139/2004), διότι, σε κάθε περίπτωση, και οι δυο συμμετέχουσες πραγματοποιούν περισσότερα από τα δυο τρίτα του κοινοτικού κύκλου εργασιών τους στην Ελλάδα.

V ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ

V.1 ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗ ΑΓΟΡΩΝ

13. Σύμφωνα με την Αιτούσα, η αγορά στην οποία αφορά πρωτίστως η υπό εξέταση συγκέντρωση είναι εκείνη του φυσικού αερίου. Σύμφωνα με πάγια πρακτική της Επιτροπής Ανταγωνισμού («ΕΑ»)⁶ και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής⁷, η βασική κατηγοριοποίηση των σχετικών αγορών προϊόντων εντός της ευρύτερης αγοράς φυσικού αερίου έχει ως εξής:

⁶ Βλ. ενδεικτικά Αποφάσεις ΕΑ 555/VII/2012 και ΕΑ 672/2018.

⁷ Η Αιτούσα παραπέμπει ενδεικτικά στις Αποφάσεις Ευρωπαϊκής Επιτροπής COMP/M.5220 – ENI/DISTRIGAZ (15.10.2008), COMP/M.7936 – PETROL/GEOPLIN (10.03.2017), COMP/M.6477 – BP/CHEVRON/ENI/SONANGOL/TOTAL/JV, COMP/M.8358 – MACQUARIE/NATIONAL GRID/GAS DISTRIBUTION BUSINESS OF NATIONAL GRID (16.03.2017), COMP/M.7602 – DEUTSCHE TELEKOM GROUP/MET HOLDING/JV (19.08.2015), COMP/M.9641 – SNAM/FSI/OLT (11.02.2020).

- αγορά έρευνας, εξόρυξης και παραγωγής φυσικού αερίου (“exploration/production of natural gas”) [με ενδεχόμενες επιμέρους διακρίσεις, περιλαμβανόμενης ή/και μη της παραγωγής υγροποιημένου φυσικού αερίου – ΥΦΑ],
 - αγορά μεταφοράς φυσικού αερίου μέσω δικτύου αγωγών υψηλής πίεσης (“gas transmission via high-pressure pipeline grid”) [με ενδεχόμενη διάκριση σε πρωτογενή και δευτερογενή αγορά (δεσμευμένη μεταφορική ικανότητα)],
 - αγορά διανομής φυσικού αερίου μέσω δικτύων αγωγών μέσης και χαμηλής πίεσης (“gas distribution via medium and low-pressure pipeline grids”),
 - αγορά αποθήκευσης φυσικού αερίου (“gas storage”),
 - αγορά εμπορίας φυσικού αερίου (“gas trading”),
 - αγορά προμήθειας φυσικού αερίου (“gas supply”),
 - αγορά υπηρεσιών δικτύων φυσικού αερίου (“network services”), και
 - αγορά υποδομών για εισαγωγή φυσικού αερίου
14. Σχετικά με τον ευρύτερο κλάδο των κατασκευών έργων υποδομών, ο Όμιλος Κοπελούζου και συγκεκριμένα η Προμηθέας Gas A.E. δραστηριοποιείται στην κατασκευή αγωγών φυσικού αερίου και στην κατασκευή μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας.
15. Τέλος, δεδομένου ότι η Προμηθέας Gas A.E. διαθέτει και διαχειρίζεται τρία εμπορικά ακίνητα, δραστηριοποιείται κατ’ αυτόν τον τρόπο και στην ευρύτερη αγορά κτηματομεσιτικών (real estate).
16. Συνεπώς, κατά την Αιτούσα, ενόψει των δραστηριοτήτων των στην υπό εξέταση συναλλαγή συμμετεχόντων μερών, φαίνεται ότι προκύπτουν οι ακόλουθες σχετικές αγορές (έστω και αν στις τρεις τελευταίες υπάρχει σχεδόν μηδενικό μερίδιο αγοράς):
- της **προμήθειας φυσικού αερίου (χονδρικής και λιανικής)**⁸

⁸ Η Αιτούσα επισημαίνει ότι βάσει της διοικητικής πρακτικής της ΕΑ (βλ. ενδεικτικώς Απόφαση ΕΑ 672/2018), η αγορά προμήθειας φυσικού αερίου διακρίνεται σε αγορά χονδρικής προμήθειας και αγορά λιανικής προμήθειας. Η αγορά χονδρικής προμήθειας φυσικού αερίου διακρίνεται περαιτέρω: α) στην πρωτογενή αγορά εισαγωγής και προμήθειας φυσικού αερίου (όπου δραστηριοποιούνται οι εισαγωγείς/χονδρέμποροι που εισάγουν φυσικό αέριο από παραγωγούς/χονδρεμπόρους εκτός επικράτειας και το μεταπωλούν σε χονδρέμπορους εντός της ελληνικής επικράτειας) και β) στη δευτερογενή αγορά χονδρικής προμήθειας φυσικού αερίου (όπου δραστηριοποιούνται οι χονδρέμποροι που προμηθεύονται φυσικό αέριο από τους ως άνω εισαγωγείς, προκειμένου να το πωλήσουν σε μικρότερους προμηθευτές) (βλ. Απόφαση ΕΑ 672/2018, παρ. 108). Η αγορά λιανικής προμήθειας φυσικού αερίου σε τελικούς πελάτες/χρήστες διακρίνεται περαιτέρω σε: α) προμήθεια σε ηλεκτροπαραγωγούς (ήτοι κατόχους άδειας ηλεκτροπαραγωγής, οι οποίοι χρησιμοποιούν φυσικό αέριο για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας), β) προμήθεια σε μεγάλους βιομηχανικούς πελάτες (ήτοι πελάτες που προμηθεύονται φυσικό αέριο για βιομηχανική χρήση, με πραγματική κατανάλωση μεγαλύτερη των 100 GWh ανά έτος), γ) προμήθεια σε μεσαίους βιομηχανικούς πελάτες (ήτοι πελάτες που προμηθεύονται φυσικό αέριο για βιομηχανική χρήση, με πραγματική κατανάλωση μεγαλύτερη των 2,2 GWh και μικρότερη των 100 GWh ανά έτος) ή μικρούς βιομηχανικούς πελάτες (ήτοι πελάτες που προμηθεύονται φυσικό αέριο για βιομηχανική χρήση, με πραγματική κατανάλωση μικρότερη των 2,2 GWh ανά έτος και εμπορικούς πελάτες), και δ) προμήθεια σε οικιακούς πελάτες (ήτοι πελάτες που προμηθεύονται φυσικό αέριο για οικιακή χρήση). Επιπροσθέτως, ως διακριτή υποαγορά δύναται να θεωρηθεί η προμήθεια φυσικού αερίου ως καυσίμου δημόσιας και ιδιωτικής χρήσης χερσαίων οχημάτων μεταφοράς, η οποία αναμένεται να εξελιχθεί περαιτέρω με την αυξανόμενη χρήση κινητήρων φυσικού αερίου (βλ. Απόφαση ΕΑ 672/2018, παρ. 116-117). Σύμφωνα με την αιτούσα, όπως έχει γίνει δεκτό και σε προηγούμενες αποφάσεις της ΕΑ, ως σχετική γεωγραφική αγορά για την προμήθεια φυσικού αερίου

- της ευρύτερης **αγοράς κτηματομεσιτικών υπηρεσιών** (real estate)⁹
- της ευρύτερης **αγοράς κατασκευής μεγάλων και μικρών έργων υποδομής**¹⁰
- της υπό-αγοράς **κατασκευής μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας**¹¹

17. Κατά την Αιτούσα, οι ανωτέρω αγορές και υπό-αγορές είναι εθνικής εμβέλειας, με εξαίρεση την αγορά κτηματομεσιτικών υπηρεσιών, για την οποία έχει αξιολογηθεί το ενδεχόμενο ορισμού της είτε ευρύτερα σε εθνικό επίπεδο είτε πιο περιοριστικά σε επίπεδο περιφερειών, πόλεων, δήμων ή και ακόμα στενότερα. Σε κάθε περίπτωση, ο γεωγραφικός ορισμός της αγοράς αυτής δεν επηρεάζει την αξιολόγηση της κρινόμενης Συναλλαγής αλλά ούτε και της παρούσας Αίτησης, δεδομένης της πιθανολογούμενης περιορισμένης δραστηριότητας των συμμετεχουσών επιχειρήσεων (Αιτούσα και Εταιρεία-Στόχος), όπως

είναι κατ' αρχήν το σύνολο της ελληνικής επικράτειας, όπου οι δραστηριοποιούμενες ανταγωνίζονται μεταξύ τους υπό επαρκώς ομοιογενείς συνθήκες ανταγωνισμού.

⁹ Η Αιτούσα σημειώνει ότι τόσο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (βλ. M.1975-Deutsche Bank/ Eurobank/ Lamda Development /JV (παρ. 10)) όσο και η ΕΑ (βλ. ενδεικτικά απόφαση 685/2019 της ΕΑ) έχουν αξιολογήσει κατά πόσο η ευρύτερη αγορά παροχής κτηματομεσιτικών υπηρεσιών (real estate) δύναται να διακριθεί μεταξύ ακινήτων οικιστικής χρήσης και ακινήτων εμπορικής χρήσης. Έχει επίσης εξετασθεί ανωτέρω διάκριση δύναται να επεκταθεί σε περαιτέρω κατηγοριοποίηση της αγοράς αναλόγως των υπηρεσιών που περιλαμβάνει όπως: (α) υπηρεσίες διαχείρισης ακινήτων για λογαριασμό τρίτων (real estate management), (β) απόκτηση και εκμετάλλευση ακινήτων μέσω ενεργειών εκμίσθωσής τους (real estate rental), (γ) ανάπτυξη ακινήτων η οποία αφορά στην απόκτηση ακίνητης περιουσίας με σκοπό την κατασκευή νέων κτιρίων ή επισκευών υφιστάμενων (real estate development) για επενδυτικούς σκοπούς καθώς (δ) και σε υπηρεσίες διαχείρισης χαρτοφυλακίου παγίων (asset management of real estate portfolios), (ε) υπηρεσίες εκτίμησης ακινήτων (real estate appraisal and valuation), (στ) υπηρεσίες μεσετιείας (brokerage), και (ζ) συμβουλευτικές υπηρεσίες (consulting). Ωστόσο, τόσο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή όσο και η ΕΑ στις αποφάσεις τους αφήνουν το ζήτημα του στενότερου ορισμού ανοικτό, λόγω της ιδιαίτερα μεγάλου αριθμού δραστηριοποιούμενων φυσικών και νομικών προσώπων αλλά και τα μικρά ποσοστά μεριδίων που διαθέτουν. Σύμφωνα με την Αιτούσα και όσον αφορά στην οριοθέτηση της γεωγραφικής αγοράς των κτηματομεσιτικών υπηρεσιών (real estate), σε παλαιότερες αποφάσεις της η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέτασε το ενδεχόμενο ορισμού της είτε ευρύτερα σε εθνικό επίπεδο είτε πιο περιοριστικά σε επίπεδο περιφερειών, πόλεων, δήμων ή και ακόμα στενότερα, αφήνοντας την ακριβή οριοθέτηση ανοικτή καθώς δεν προέκυπταν αντιανταγωνιστικές επιπτώσεις. Αντιστοίχως και η ΕΑ σε αποφάσεις της έχει κρίνει ότι η φύση των εν λόγω υπηρεσιών και του σχετικού εθνικού νομοθετικού πλαισίου είναι τέτοια ώστε, η γεωγραφική αγορά να δύναται ασφαλώς να οριοθετηθεί ως εθνικής εμβέλειας, αφήνοντας ωστόσο το ζήτημα της ακριβούς γεωγραφικής οριοθέτησης ανοικτό.

¹⁰ Σχετικά με την δραστηριότητα της Προμηθέας Gas Α.Ε. για την κατασκευή υποδομών φυσικού αερίου (αγωγών μεταφοράς φυσικού αερίου υψηλής, μέσης και χαμηλής πίεσης καθώς και σταθμών συμπίεσης), η Αιτούσα επισημαίνει ότι αυτή η δραστηριότητα εντάσσεται στην ευρύτερη αγορά κατασκευής έργων υποδομών, δεδομένης της δυνατότητας παροχής των σχετικών υπηρεσιών από όλες τις κατασκευαστικές εταιρείες.

¹¹ Η Αιτούσα σημειώνει ότι σύμφωνα με τις αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (βλ. αποφάσεις της Ε.Επ. COMP/M.5445 – MYTILINEOS/MOTOR OIL/CORINTHOS POWER, σκ. 28, 30, 39-40, COMP/M. 3653 – SIEMENS/VATech, σκ. 13-20 και COMP/M.6350 – SIEMENS/NEM HOLDING) και της ΕΑ (βλ. αποφάσεις ΕΑ 577/IV/2013 και 694/2019), η αγορά της κατασκευής μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας αποτελεί διακριτή αγορά προϊόντος, καθώς η απαιτούμενη εξειδικευμένη τεχνική ικανότητα και το μέγεθος, η αξία και ο διεθνής ή εθνικός χαρακτήρας των έργων δεν επιτρέπει τη δραστηριοποίηση του συνόλου των κατασκευαστικών εταιριών στα έργα κατασκευής μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας. Κατά την Αιτούσα, εν λόγω αγορά αποτελεί διακριτή σχετική αγορά προηγούμενου σταδίου της αγοράς παραγωγής και χονδρικής προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας. Η Αιτούσα επισημαίνει ότι η ΕΑ σε προηγούμενες αποφάσεις της (βλ. απόφαση ΕΑ 577/2013, παρ. 53) έχει ορίσει την αγορά ως εθνική. Ο λόγος είναι πως οι διαγωνισμοί για τα έργα έστω και αν είναι διεθνείς, εκτιμάται πως οι ελληνικές εταιρείες διαθέτουν πιο εξειδικευμένη εμπειρία στην τοπική αγορά και αμεσότερη/οικονομικότερη πρόσβαση σε πόρους (συνεργεία/εργατικό δυναμικό, μηχανολογικό εξοπλισμό κ.λπ.) που είναι αναγκαίοι για την ολοκλήρωση έργων στην Ελλάδα

καταρχάς προκύπτει από τα στοιχεία που παρατίθενται στην επόμενη Ενότητα της παρούσας.

V.2 ΜΕΓΕΘΟΣ ΚΑΙ ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ

Χονδρική και Λιανική προμήθεια φυσικού αερίου

18. Σύμφωνα με στοιχεία/εκτιμήσεις που προσκόμισε η Αιτούσα για τα έτη 2020 και 2021, τα μερίδια των μερών στις υποαγορές χονδρικής και λιανικής προμήθειας φυσικού αερίου έχουν ως εξής:
19. Στην αγορά της πρωτογενούς χονδρικής προμήθειας φυσικού αερίου (ήτοι εισαγωγή και χονδρική πώληση)¹², τα μερίδια των βασικών παικτών εκτιμώνται ως εξής (με βάση όγκους φ.α):

Προμηθευτής	2017	2018	2019	2020	2021
ΔΕΠΑ	76%	71%	41%	36%	52%
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ	4%	10%	36%	36%	23%
ΠΡΟΜΗΘΕΑΣ GAS	19%	19%	11%	9%	6%
ELPEDISON			6%	13%	7%
ΗΡΩΝ			1%	2%	3%
ΔΕΗ			4%	3%	5%
BULGARGAZ					
ΛΟΙΠΟΙ	1%		1%	1%	4%
ΣΥΝΟΛΟ	100%	100%	100%	100%	100%

Πηγή: Επίσημα στοιχεία της ΡΑΕ (Απόφαση ΡΑΕ 672/2022, ΦΕΚ 4792B/12.09.2022)

20. Στην αγορά λιανικής προμήθειας φυσικού αερίου, η Αιτούσα χαρακτηρίζει το μερίδιο αγοράς της Προμηθέας Gas αμελητέο (κάτω του 0,5%), καθότι, όπως επισημαίνει, η Εταιρεία-Στόχος συμβάλλεται ως επί το πλείστον με παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας και βιομηχανικούς χρήστες.
21. Επισημαίνεται ότι η Αιτούσα διαβεβαιώνει ότι ο Όμιλος στον οποίον ανήκει (Όμιλος Κοπελούζου) δεν πραγματοποιεί άλλες δραστηριότητες στην αγορά (χονδρικής ή λιανικής) προμήθειας φυσικού αερίου, πέραν των δραστηριοτήτων της Προμηθέας Gas.
22. Η Αιτούσα δεν διαθέτει στοιχεία για την ευρύτερη αγορά κτηματομεσιτικών υπηρεσιών, επιφυλάσσεται ωστόσο να προσκομίσει τα σχετικά στοιχεία κατά τη γνωστοποίηση της συγκέντρωσης. Παραταύτα, η Αιτούσα αναφέρει ότι η κυριότητα και εκμετάλλευση των τριών εμπορικών ακινήτων της Προμηθέας Gas Α.Ε. συνιστούν την βασική real estate δραστηριότητα σε επίπεδο Ομίλου Κοπελούζου. Συνεπώς, η Αιτούσα πιθανολογεί ότι τα σχετικά μερίδια αγοράς τόσο σε επίπεδο εταιρείας (Προμηθέας Gas Α.Ε.) όσο και σε επίπεδο Ομίλου, είναι αμελητέα, δεδομένου του μεγέθους της αγοράς και του αριθμού φυσικών και νομικών προσώπων που δραστηριοποιούνται σε αυτήν.

¹² Σύμφωνα με την Αιτούσα, η εταιρεία-στόχος δεν δραστηριοποιείται στην αγορά δευτερογενούς προμήθειας φυσικού αερίου.

23. Η Αιτούσα δεν διαθέτει επί του παρόντος στοιχεία για την **αγορά κατασκευής υποδομών φυσικού αερίου** και την αγορά κατασκευής **μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας**, επιφυλάσσεται ωστόσο να προσκομίσει τα σχετικά στοιχεία κατά τη γνωστοποίηση της συγκέντρωσης. Σε κάθε περίπτωση, όπως διαβεβαιώνει η ίδια, κατά τα τελευταία πέντε έτη η Προμηθέας Gas Α.Ε. δεν είχε δραστηριότητα στην κατασκευή έργων υποδομών φυσικού αερίου αλλά ούτε και στον τομέα της κατασκευής υποδομών παραγωγής, μεταφοράς ή διανομής ηλεκτρικής ενέργειας.

VI Η ΑΙΤΗΣΗ ΠΑΡΕΚΚΛΙΣΗΣ

24. Σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 1 του Ν. 3959/2011, απαγορεύεται η πραγματοποίηση μίας συγκέντρωσης μέχρι την έκδοση μιας από τις αποφάσεις που προβλέπονται στις παρ. 2, 3, 4Α και 6 του άρθρου 8^η. Ωστόσο, σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 3 του Ν. 3959/2011, η Επιτροπή Ανταγωνισμού μπορεί, ύστερα από αίτηση, να επιτρέψει παρέκκλιση από τις υποχρεώσεις που ορίζονται στην παρ. 1 του ίδιου νόμου προκειμένου να **αποφευχθούν σοβαρές ζημιές** σε βάρος μιας ή περισσότερων επιχειρήσεων τις οποίες αφορά η πράξη συγκέντρωσης ή σε βάρος τρίτου. Για την απόφαση αυτή, η Επιτροπή Ανταγωνισμού συνυπολογίζει, μεταξύ άλλων, την **απειλή που συνιστά η εν λόγω συγκέντρωση για τον ανταγωνισμό**. Στην απόφαση που επιτρέπει την παρέκκλιση, μπορεί να τίθενται **όροι και υποχρεώσεις** για την εξασφάλιση συνθηκών αποτελεσματικού ανταγωνισμού και την αποτροπή καταστάσεων που θα μπορούσαν να δυσχεράνουν την εκτέλεση τυχόν απαγορευτικής οριστικής απόφασης. Σε κάθε περίπτωση η παρούσα Απόφαση αφορά αποκλειστικά την εξέταση της αίτησης παρέκκλισης βάσει των κριτηρίων του άρθρου 9 του Ν. 3959/2011 και δεν προδικάζει την κρίση της Επιτροπής Ανταγωνισμού κατά τον έλεγχο της Συναλλαγής βάσει του άρθρου 8 του Ν.3959/2011.
25. Η Αιτούσα υποστηρίζει ότι εν προκειμένω ότι:
- η χορήγηση της άδειας παρέκκλισης είναι απαραίτητη προκειμένου να **αποφευχθούν σοβαρές ζημιές** σε βάρος της εταιρείας-στόχου
 - η συγκέντρωση **δεν προκαλεί σοβαρές αμφιβολίες** ως προς το συμβατό της με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στις επί μέρους αγορές στις οποίες αφορά
26. Περαιτέρω, η Αιτούσα είναι διατεθειμένη να αναλάβει οποιουσδήποτε όρους τους οποίους η ΕΑ θα θεωρήσει προσήκοντες για την εξασφάλιση συνθηκών αποτελεσματικού ανταγωνισμού και την αποτροπή καταστάσεων που θα μπορούσαν να δυσχεράνουν την εκτέλεση τυχόν απαγορευτικής οριστικής απόφασης. Προς αυτό το σκοπό, η ίδια προτείνει την ανάληψη συγκεκριμένων υποχρεώσεων με ισχύ έως την έκδοση απόφασης επί της συγκέντρωσης. Αναλυτικότερα:

VI.1 Σοβαρή ζημιά στην εταιρεία-στόχο και σε τρίτους

27. Κατά την Αιτούσα, η χορήγηση άδειας παρέκκλισης είναι απαραίτητη για λόγους που άπτονται της οικονομικής και επιχειρηματικής ανασφάλειας που έχει προκληθεί από την

πολεμική σύρραξη στην Ουκρανία και της συνακόλουθης επιβολής πάσης φύσεως κυρώσεων σε πρόσωπα και οντότητες που θεωρούνται ότι συνδέονται με την Ρωσική Ομοσπονδία. Μέχρι σήμερα έχουν θεσπιστεί πολλαπλές δέσμες μέτρων σε διάφορες έννομες τάξεις ανά τον κόσμο ως αντίδραση στη στρατιωτική επέμβαση της Ρωσίας, οι οποίες περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, ατομικά περιοριστικά μέτρα κατά φυσικών και νομικών προσώπων. Ειδικότερα, σε έννομες τάξεις, όπως εκείνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.), των Η.Π.Α. και του Ηνωμένου Βασιλείου, συγκεκριμένα φυσικά και νομικά πρόσωπα υπόκεινται σε δέσμευση περιουσιακών στοιχείων και σε ταξιδιωτικές απαγορεύσεις.

28. Στο πλαίσιο αυτό, η Αιτούσα επισημαίνει ότι οι Η.Π.Α. έχουν ήδη επιβάλλει απόλυτη απαγόρευση εισαγωγής υδροποιημένου φυσικού αερίου από τη Ρωσία¹³, ενώ έχουν λάβει ήδη πολλαπλές δέσμες μέτρων και κυρώσεων οικονομικής φύσεως κατά της Ρωσικής Ομοσπονδίας αλλά και φυσικών ή νομικών προσώπων που συνδέονται με αυτήν¹⁴. Έχουν μάλιστα συμπεριλάβει την (μητρική της Gazprom Export) εταιρεία PJSC Gazprom, αλλά και άλλες θυγατρικές της¹⁵, σε σχετική λίστα νομικών οντοτήτων που υπόκεινται στις συναφείς κυρώσεις οικονομικής φύσεως, σύμφωνα με την οποία «*όλες οι συναλλαγές, η παροχή χρηματοδότησης και άλλες συναλλαγές που αφορούν στην ανάληψη νέου δανεισμού διάρκειας μεγαλύτερης των 14 ημερών ή νέα ίδια κεφάλαια, όταν αυτός ο νέος δανεισμός ή τα νέα ίδια κεφάλαια έχουν εκδοθεί στις ή μετά τις 26.03.2022, και σχετίζονται με αυτό το όνομα [ενν. την PJSC Gazprom] απαγορεύονται*»¹⁶. Αντιστοίχως, το Ηνωμένο Βασίλειο έχει επιβάλλει ιδιαίτερα αυστηρά μέτρα κατά της Ρωσίας, παγώνοντας περιουσιακά στοιχεία συγκεκριμένων φυσικών προσώπων και εταιρειών, συμπεριλαμβανομένων πέντε ρωσικών τραπεζών, απαγορεύοντας χρηματοοικονομικές δραστηριότητες με τη Ρωσία αλλά και την διεξαγωγή εμπορίου, και συνεχίζοντας την ταξιδιωτική απαγόρευση, μεταξύ άλλων, στον διευθύνοντα σύμβουλο της PJSC Gazprom¹⁷.
29. Η Αιτούσα υποστηρίζει ότι στο ίδιο πνεύμα, η Ε.Ε. έχει υιοθετήσει ήδη από τις 23.02.2022 έως και σήμερα οχτώ πακέτα κυρώσεων κατά της Ρωσικής Ομοσπονδίας, συμπεριλαμβανομένων ατομικών περιοριστικών μέτρων κατά φυσικών και νομικών προσώπων που συνδέονται με την Ρωσική Ομοσπονδία¹⁸, ενώ είναι χαρακτηριστικό ότι η Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σε πρόσφατες δηλώσεις της ανακοίνωσε τη λήψη **ένατου πακέτου κυρώσεων**, εντός του οποίου συγκαταλέγονται και μέτρα που αφορούν στον ενεργειακό τομέα¹⁹. Μεταξύ των ατομικών περιοριστικών μέτρων οικονομικής φύσεως κατά φυσικών και νομικών προσώπων, προβλέπεται τόσο η δέσμευση

¹³ Βλ. σχετικό δελτίο τύπου: <https://www.whitehouse.gov/briefing-room/statements-releases/2022/03/08/fact-sheet-united-states-bans-imports-of-russian-oil-liquefied-natural-gas-and-coal/>.

¹⁴ Βλ. [Ukraine-/Russia-related Sanctions | U.S. Department of the Treasury](#)

¹⁵ Βλ. σχετική πλατφόρμα αναζήτησης με λήμμα τον όρο 'Gazprom' στην ηλεκτρονική σελίδα <https://sanctionssearch.ofac.treas.gov/> του Γραφείου Ελέγχου Εξωτερικών Υποθέσεων του Υπουργείου Οικονομικών των ΗΠΑ.

¹⁶ Βλ. [Sanctions List Search \(treas.gov\)](#).

¹⁷ Βλ. σχετικά [Russia Sanctions: guidance](#) και [Abramovich and Deripaska among 7 oligarchs targeted in estimated £15 billion sanction hit - GOV.UK \(www.gov.uk\)](#).

¹⁸ Βλ. σχετικά [Sanctions adopted following Russia's military aggression against Ukraine \(europa.eu\)](#)

¹⁹ Βλ. σχετικά δελτίο τύπου https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/statement_22_7568

περιουσιακών στοιχείων όσο και η απαγόρευση διάθεσης κεφαλαίων ή οικονομικών πόρων, αλλά και ταξιδιωτικοί απαγορεύσεις²⁰ – κυρώσεις στις οποίες υπόκεινται έως και σήμερα 1241 άτομα και 118 οντότητες, με το σκεπτικό ότι υπονόμευσαν με τις ενέργειές τους την εδαφική ακεραιότητα, την κυριαρχία και την ανεξαρτησία της Ουκρανίας²¹. Παράλληλα, προβλέπονται γενικές κυρώσεις οικονομικής φύσεως, όπως γενικευμένες απαγορεύσεις για μία σειρά οικονομικών αλληλεπιδράσεων και συναλλαγών με τη Ρωσία, συμπεριλαμβανομένων και ορισμένων ρωσικών κρατικών επιχειρήσεων, καθώς και απαγορεύσεις για την παροχή κινητών αξιών και την πώληση μετοχικών τίτλων. Αξίζει να σημειωθεί ότι οι οικονομικές κυρώσεις που έχει επιβάλλει η Ε.Ε. έχουν παραταθεί προς το παρόν έως τις 15 Μαρτίου 2023²².

30. Στην υπό κρίση αίτηση παρέκκλισης, μείζονος σημασίας κρίνεται από την Αιτούσα ως ατομικό περιοριστικό μέτρο για την Προμηθέας Gas Α.Ε. η **τυχόν δέσμευση περιουσιακών στοιχείων της**²³, καθώς και η **τυχόν απαγόρευση διάθεσης κεφαλαίων ή οικονομικών πόρων** όπως ορίζει το Άρθρο 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 269/2014 του Συμβουλίου της 17ης Μαρτίου 2014²⁴, ως έχει τροποποιηθεί και βρίσκεται εν ισχύ σήμερα. Σε πρώτο επίπεδο, προβλέπεται ότι εφόσον κάποιο φυσικό ή νομικό πρόσωπο περιλαμβάνεται στη λίστα του Παραρτήματος Ι του Κανονισμού, τότε δεσμεύονται όλα τα κεφάλαια και όλοι οι οικονομικοί πόροι που ανήκουν ή τελούν υπό την κυριότητα, την κατοχή ή τον έλεγχο του ή σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα, οντότητες ή φορείς που σχετίζονται με αυτό, ενώ κανένα κεφάλαιο ή οικονομικός πόρος δεν διατίθεται, άμεσα ή έμμεσα, σε αυτό ή σε οντότητες, φορείς, φυσικά ή νομικά πρόσωπα που συνδέονται με αυτό ή προς όφελός του. Είναι χαρακτηριστικό ότι στη σχετική λίστα του Παραρτήματος Ι, όπως αυτή τροποποιήθηκε και επικαιροποιήθηκε τελευταία φορά στις 14.11.2022, περιλαμβάνονται φυσικά πρόσωπα που κατέχουν ή κατείχαν θέσεις σε διοικητικά συμβούλια εταιρειών, οι οποίες είτε συνιστούν θυγατρικές της PJSC Gazprom, είτε πρόκειται για εταιρείες οι οποίες υποστηρίζουν τις αρχές της Ρωσικής Ομοσπονδίας και ρωσικές κρατικές επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένης της PJSC Gazprom, και επωφελούνται από τη συνεργασία με αυτές²⁵.

²⁰ Βλ. σχετικά τον ενοποιημένο κατάλογος προσώπων που υπόκεινται, υπό τις κυρώσεις της Ε.Ε., σε ταξιδιωτικούς περιορισμούς στον οποίο συγκαταλέγονται και πρόσωπα που είτε κατείχαν θέσεις σε διοικητικά συμβούλια θυγατρικών της PJSC Gazprom είτε σε εταιρείες συνδεδεμένες με θυγατρικές της PJSC Gazprom, όπως οι Dmitri Vladimirovič KONOVI, Boris Romanovič ROTENBERG και Igor Arkadjevič ROTENBERG, <https://www.sanctionsmap.eu/#/main/travel/ban>

²¹ Βλ. σχετικά <https://www.consilium.europa.eu/el/policies/eu-response-ukraine-invasion/>

²² Βλ. σχετικά <https://www.consilium.europa.eu/en/policies/sanctions/restrictive-measures-against-russia-over-ukraine/history-restrictive-measures-against-russia-over-ukraine/>

²³ Ως αποτέλεσμα δέσμευσης περιουσιακών στοιχείων, τα επιβληθέντα μέτρα κυρώσεων ενδέχεται να περιορίζουν ή να απαγορεύουν: (α) τη χορήγηση νέων δανείων ή πιστώσεων (συμπεριλαμβανομένων των όρων πληρωμής)· (β) την επιβολή κυρώσεων στις τράπεζες λόγω εκκαθάρισης πληρωμών σε συγκεκριμένα νομίσματα· (γ) συναλλαγές σε κινητές αξίες και μέσα χρηματαγοράς που εκδίδονται από μέρη που υπόκεινται σε κυρώσεις· (δ) το μέγεθος των τραπεζικών καταθέσεων από υπηκόους χωρών που υπόκεινται σε κυρώσεις· (ε) την πρόσβαση των τραπεζών που υπόκεινται σε κυρώσεις στα συστήματα ανταλλαγής μηνυμάτων SWIFT.

²⁴ Βλ. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:02014R0269-20221114&from=EN>

²⁵ Βλ. Alexander Dmitrievich PUMPYANSKY, Dmitry Alexandrovich PUMPYANSKY, Galina Evgenyevna PUMPYANSKAYA, Vladimir Sergeevich KIRIYENKO, Dmitry Vladimirovich KONOVI, Boris Romanovich ROTENBERG, Igor Arkadyevich ROTENBERG.

31. Περαιτέρω, η Αιτούσα επισημαίνει ότι οι μετοχικοί τίτλοι πληρούν τις οριζόμενες προϋποθέσεις ως «κεφάλαια» και ως εκ τούτου πρέπει να δεσμεύονται εάν ανήκουν στην κυριότητα, κατοχή ή έλεγχο ενός φυσικού ή νομικού προσώπου που είναι καταχωρημένο στη λίστα του Παραρτήματος I²⁶. Κατά συνέπεια, η Αιτούσα εκτιμά ότι αυτό σημαίνει ότι απαγορεύεται η άσκηση των αναγραφόμενων στον εκάστοτε μετοχικό τίτλο τυχόν δικαιωμάτων ψήφου που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε οποιαδήποτε μεταβολή σε σχέση με αυτές τις μετοχές (π.χ. στον όγκο τους, αριθμό, τοποθεσία, ιδιοκτησία, κατοχή, χαρακτήρα, προορισμό κ.λπ.). Σε κάθε περίπτωση, εφόσον μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την απόκτηση κεφαλαίων, αγαθών ή υπηρεσιών, τα δικαιώματα ψήφου που απορρέουν από τους μετοχικούς τίτλους ως τέτοια μπορούν να θεωρηθούν άυλα οικονομικά αγαθά, κι ως τέτοια μπορούν και επιβάλλεται να δεσμεύονται, δηλαδή να αποτρέπεται η χρήση τους για την απόκτηση κεφαλαίων, αγαθών ή υπηρεσιών με οποιονδήποτε τρόπο. Επομένως, κατά την Αιτούσα, ο εν λόγω Κανονισμός προβλέπει ότι σε καμία περίπτωση και για οποιονδήποτε σκοπό **δεν επιτρέπεται οι μέτοχοι εταιρείας οι οποίοι συγκαταλέγονται στη λίστα του Παραρτήματος I, να ασκούν, άμεσα ή έμμεσα, τα δικαιώματα ψήφου τους σε οποιαδήποτε εταιρεία ή αμοιβαίο κεφάλαιο**. Επιπλέον, επισημαίνεται από την Αιτούσα ότι υπάρχει σχετική πρόβλεψη σύμφωνα με την οποία εάν ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο που συγκαταλέγεται στο Παράρτημα I, κριθεί ότι ασκεί έλεγχο σε έναν όμιλο επιχειρήσεων συνολικά, τότε **το τεκμήριο αυτού του ελέγχου επεκτείνεται αυτόματα και σε όλες τις θυγατρικές εταιρείες εντός του ομίλου**²⁷. Αυτό, συνεπώς, έχει ως αποτέλεσμα τη δυνατότητα δέσμευσης περιουσιακών στοιχείων και απαγόρευσης διάθεσης κεφαλαίων ή οικονομικών πόρων όλων των θυγατρικών εταιρειών του ομίλου που τεκμαίρονται ότι ελέγχονται από το εν λόγω πρόσωπο.
32. Παρά το γεγονός ότι επί του παρόντος η Ε.Ε. δεν έχει επιβάλλει ευθέως κυρώσεις όσον αφορά την προμήθεια φυσικού αερίου από τη Ρωσία, ούτε συγκεκριμένα έχει επιβάλλει οποιαδήποτε κύρωση στην ίδια την PJSC Gazprom καθώς προμηθεύεται το 40% των αναγκών της σε φυσικό αέριο από αυτήν, η Αιτούσα εκτιμά ότι **το ενδεχόμενο επιβολής ατομικών περιοριστικών μέτρων στην PJSC Gazprom αλλά και σε θυγατρικές εταιρείες της, όπως η Gazprom Export, καθώς και σε φυσικά πρόσωπα που συμμετέχουν στη διοίκησή τους, δεν μπορεί να αποκλειστεί** δεδομένων των έως τώρα εξελίξεων. Η Αιτούσα αναφέρει ότι είναι χαρακτηριστικό ότι, η PJSC Gazprom και οι θυγατρικές της εταιρείες από την έναρξη της Ρώσο-Ουκρανικής σύρραξης τον Φεβρουάριο του 2022 αποτελεί συστηματικά αντικείμενο επιβολής κυρώσεων τόσο από τις διάφορες έννομες τάξεις, κυρίως εκείνης των Η.Π.Α. και του Ηνωμένου Βασιλείου, όσο και από την ίδια τη Ρωσία. Συγκεκριμένα, τον Μάιο του 2022 η Ρωσία επέβαλε κυρώσεις σε

²⁶ Βλ. απάντηση στην υπ. αριθμ. 15 και 32 ερώτηση του εγγράφου με τίτλο “Frequently asked questions on asset freezes following sanctions adopted in view of Russia’s military aggression against Ukraine and Belarus’ involvement in it”, https://finance.ec.europa.eu/publications/asset-freeze-and-prohibition-provide-funds-or-economic-resources_en

²⁷ Βλ. απάντηση στην υπ. αριθμ. 9 ερώτηση του εγγράφου με τίτλο “Frequently asked questions on asset freezes following sanctions adopted in view of Russia’s military aggression against Ukraine and Belarus’ involvement in it”, https://finance.ec.europa.eu/publications/asset-freeze-and-prohibition-provide-funds-or-economic-resources_en

θυγατρικές της PJSC Gazprom²⁸ οι οποίες συμπεριλήφθηκαν σε μία λίστα επηρεαζόμενων επιχειρήσεων που βρίσκονται κυρίως σε χώρες που έχουν επιβάλει κυρώσεις στη Ρωσία, οι περισσότερες από τις οποίες είναι μέλη της Ε.Ε.²⁹, ενώ πιο πρόσφατα ασκήθηκαν πιέσεις στην Ε.Ε. από την Πολωνία, την Ιρλανδία και τη Βαλτική για την επιβολή κυρώσεων στην Gazprombank³⁰ - θυγατρική της Gazprom που ενεργεί ως διαμεσολαβητής μεταξύ πελατών της Ε.Ε. και της Gazprom για την ολοκλήρωση πληρωμών για το φυσικό αέριο – με αποκορύφωμα την επιβολή κυρώσεων στην Gazprom Export τον Σεπτέμβριο του 2022 από την Πολωνία μέσω της δέσμευσης περιουσιακών της στοιχείων και του αποκλεισμού πρόσβασής της στο χρηματοπιστωτικό σύστημα της Πολωνίας³¹. Σε κάθε περίπτωση, κατά την Αιτούσα είναι σαφές ότι όποια ατομικά περιοριστικά μέτρα οικονομικής φύσεως επιβληθούν σε ευρωπαϊκό επίπεδο στην PJSC Gazprom ή/και σε θυγατρικές της, θα υιοθετηθούν άμεσα και εντός ελληνικής επικράτειας, καθώς είναι εμφανές ότι προκρίνεται ο συντονισμός μεταξύ των κρατών-μελών της Ε.Ε. και εν γένει μεταξύ Ε.Ε. και Η.Π.Α., ώστε να μειωθεί η διεθνής αβεβαιότητα, ενώ είναι αδιαμφισβήτητη η υποστήριξη της Ελληνικής Δημοκρατίας όσον αφορά τις κυρώσεις κατά της Ρωσίας³².

33. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, η Αιτούσα επισημαίνει ότι γίνεται ευλόγως αντιληπτό ότι, η μετοχική σχέση της Προμηθέας Gas Α.Ε. με τη Gazprom Export, όπως περιγράφηκε ανωτέρω, εκθέτει την κοινή επιχείρηση σε **σημαντικό κίνδυνο με αρνητικές επιπτώσεις στη χρηματοοικονομική θέση και βιωσιμότητά της**, ως αποτέλεσμα των εξελίξεων μεταξύ Ρωσίας και Ουκρανίας. Κατά την ίδια, ο εν λόγω κίνδυνος δύναται να προκαλέσει σοβαρές ζημιές σε βάρος της Προμηθέας Gas, καθώς επίσης και σε βάρος των καταναλωτών και της εγχώριας αγοράς φυσικού αερίου εν γένει. Μολονότι δεν έχουν επιβληθεί κυρώσεις από την Ε.Ε. ή την Ελληνική Δημοκρατία που να επηρεάζουν ευθέως τη Gazprom Export, η Αιτούσα σημειώνει ότι οι συνεχιζόμενες αποχωρήσεις διεθνών επιχειρήσεων από τη Ρωσία³³ καθώς και η τάση παύσης συναλλαγών με επιχειρήσεις ρωσικών συμφερόντων³⁴ καταδεικνύουν το μέγεθος του προβλήματος που ενδέχεται να

²⁸ Ο κατάλογος περιλαμβάνει την πολωνική ιδιοκτήτρια αγωγών EuRoPol Gaz, την Gazprom Germania και τις θυγατρικές της Gazprom στην Αυστρία, το Βέλγιο, τη Βουλγαρία, την Τσεχία, τη Γαλλία, τη Γερμανία, την Ιταλία, την Ουγγαρία, την Πολωνία, τη Ρουμανία, τη Σλοβακία, την Ελβετία, το Ηνωμένο Βασίλειο, καθώς και τις ΗΠΑ και τη Σιγκαπούρη. Πολλοί από αυτούς έχουν ως μέρος των ονομάτων τους την "Gazprom".

²⁹ Βλ. σχετικά <https://www.reuters.com/business/russia-sanctions-gazprom-germania-units-owner-polish-part-yamal-europe-pipeline-2022-05-11/> , <https://www.aljazeera.com/news/2022/5/12/europes-gas-supply-crisis-grows-after-russia-imposes-sanctions> .

³⁰ Βλ. σχετικά [Poland, Ireland and the Baltics push for EU sanctions on Gazprombank and Russian diamonds | Euronews](https://www.euronews.com/en/poland-ireland-and-the-baltics-push-for-eu-sanctions-on-gazprombank-and-russian-diamonds)

³¹ Βλ. σχετικά <https://www.reuters.com/business/energy/poland-imposes-sanctions-russias-gazprom-export-interior-ministry-says-2022-09-29/>

³² Βλ. σχετικά [Συμμετογή του Υπουργού Οικονομικών κ. Χρήστου Σταϊκούρα, στη σημερινή άτυπη συνεδρίαση του Eurogroup στην Ουάσινγκτον, στο περιθώριο της Ετήσιας Συνόδου του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου και της Παγκόσμιας Τράπεζας - Δελτία Τύπου - Υπουργείο Οικονομικών \(minfin.gr\)](https://www.minfin.gr/en/press-releases/2022/09/29/summary-of-the-29th-meeting-of-the-eurogroup-in-brussels)

³³ Γίνεται ενδεικτικά αναφορά στην αποχώρηση της εταιρείας πετρελαίου και φυσικού αερίου, Royal Dutch Shell (Shell) από τις κοινοπραξίες της στη Ρωσία με τη PJSC Gazprom και στη σταδιακή αποχώρηση και διακοπή των δραστηριοτήτων της ExxonMobil στη Ρωσία.

³⁴ Γίνεται ενδεικτικά αναφορά στην αποχώρηση της εταιρείας πετρελαίου και φυσικού αερίου, Royal Dutch Shell (Shell) από τις κοινοπραξίες της με τη PJSC Gazprom στη Ρωσία και στην πώληση του μεριδίου που κατείχε η BP σε ρωσική εταιρεία ορυκτελαίου με έδρα στη Μόσχα.

αντιμετωπίσει η Προμηθέας Gas το άμεσο προσεχές διάστημα. Λαμβάνοντας ειδικά υπόψη ότι το πελατολόγιο της Προμηθέας Gas απαρτίζεται από ηλεκτροπαραγωγούς μεγάλης κλίμακας, αλλά και επιχειρήσεις παροχής αερίου, διυλιστήρια και βιομηχανίες, οι μέτοχοι των περισσότερων εκ των οποίων είναι μεγάλες διεθνείς ενεργειακές επιχειρήσεις ή Έλληνες μέτοχοι που θα ακολουθούσαν τις κινήσεις διεθνών ενεργειακών επιχειρήσεων, ενδεχόμενη μείωση ή και διακοπή τροφοδοσίας από την πλευρά τους θα οδηγήσει την Προμηθέας Gas σε οικονομική δυσπραγία. Η Αιτούσα σημειώνει ότι μια τέτοια εξέλιξη θα σημάνει ελαττωμένα ή και μηδενικά έσοδα από πωλήσεις φυσικού αερίου για την Προμηθέας Gas Α.Ε. με ταυτόχρονη διατήρηση των υφιστάμενων «take or pay» υποχρεώσεων της απέναντι στη Gazprom Export³⁵, η οποία συνιστά το βασικό και εν γένει μοναδικό προμηθευτή της. Μάλιστα, τυχόν μείωση των εσόδων από πωλήσεις φυσικού αερίου δεν θα απαλλάξει την Προμηθέας Gas από τα πάγια λειτουργικά έξοδα που συνδέονται με τις δραστηριότητές της.

34. Σε περίπτωση που επιβληθούν τελικά περιορισμοί οικονομικής ή άλλης φύσεως στην Gazprom ή σε πρόσωπα της διοικήσεώς της από την Ε.Ε. ή την Ελληνική Δημοκρατία, η Αιτούσα προβλέπει ότι θα τεθεί σε σοβαρό και άμεσο κίνδυνο η λειτουργία και η βιωσιμότητα της Προμηθέας Gas, ανεξάρτητα από τη συνέχιση ή μη τροφοδότησής της από πλευράς των πελατών της. Κι αυτό επειδή αφενός, η επιβολή τυχόν ταξιδιωτικών απαγορεύσεων σε μέλη της παρούσας διοίκησης ή σε μέλη άλλων αποφασιστικών οργάνων της Προμηθέας Gas Α.Ε. θα βλάψει ουσιωδώς την εύρυθμη λειτουργία των οργάνων της επιχείρησης και, κατ' επέκταση, την ίδια τη βιωσιμότητά της κι αφετέρου, η πιθανότητα επιβολής κυρώσεων κατά της PJSC Gazprom και των θυγατρικών της (η οποία εκτιμάται εξαιρετικά υψηλή δεδομένων και των έως τώρα εξελίξεων), δημιουργεί εκτεταμένη αβεβαιότητα για το μέλλον της Προμηθέας Gas Α.Ε., λαμβανομένου υπόψη ότι η Gazprom Export, η οποία ελέγχει το 50% του μετοχικού κεφαλαίου της Προμηθέας Gas Α.Ε., είναι 100% θυγατρική εταιρεία της PJSC Gazprom. Συνεπώς, η Αιτούσα σημειώνει ότι σε περίπτωση που επιβληθούν τέτοια μέτρα, και εφόσον δεν χορηγηθεί από την ΕΑ άδεια παρέκκλισης, ώστε να επιτραπεί η άμεση ολοκλήρωση της εξαγοράς των μετοχών που κατέχει η Gazprom Export στην Προμηθέας Gas, η τελευταία κινδυνεύει να οδηγηθεί σε οικονομική δυσπραγία λόγω της δέσμευσης των περιουσιακών της στοιχείων και της αδυναμίας χρηματοδότησης των οικονομικών της δραστηριοτήτων από το χρηματοπιστωτικό σύστημα, η οποία είναι ζωτικής σημασίας για την πραγματοποίηση των καθημερινών επιχειρηματικών ενεργειών (π.χ. πιστώσεις, εγγυητικές επιστολές, κλπ.) που συνδέονται με τις επιχειρηματικές δραστηριότητες της Προμηθέας Gas Α.Ε.
35. Πέραν του κινδύνου κλιμάκωσης των κυρώσεων κατά εταιριών ρωσικών συμφερόντων, η Αιτούσα αναφέρει ότι **ακόμα και σήμερα** [...].³⁶

³⁵ Ο όρος «take or pay» αναφέρεται στην υποχρέωση πληρωμής συγκεκριμένου ποσού σε περίπτωση μη προμήθειας της συμφωνηθείσας ποσότητας φυσικού αερίου. Πρόκειται για συνήθη όρο σε συμβάσεις που συνάπτονται μεταξύ επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον ενεργειακό τομέα, λόγω των υψηλών πάγιων εξόδων, και εγγυάται ένα ελάχιστο μέρος της συμφωνηθείσας χρηματικής παροχής στην περίπτωση όπου ο αγοραστής δεν τηρήσει τα συμφωνηθέντα.

³⁶ [...].

36. Αναλυτικότερα, η Αιτούσα αναφέρει ότι οι [...] ³⁷ [...] ³⁸.
37. Περαιτέρω, η Αιτούσα υποστηρίζει ότι λόγω του ότι η Gazprom συμπεριλαμβάνεται στη λίστα με εταιρείες ρωσικών συμφερόντων του Γραφείου Ελέγχου Εξωτερικών Υποθέσεων του Υπουργείου Οικονομικών των ΗΠΑ («Office of Foreign Assets Control»), [...] ³⁹ [...].
38. Επιπροσθέτως, η Αιτούσα αναφέρει [...] ⁴⁰. [...] ⁴¹, [...] ⁴².
39. Ακόμα και στο πλαίσιο συνεργασίας με εταιρείες οι οποίες δεν έχουν αρνηθεί ή διακόψει τη συνεργασία τους με την εταιρεία στόχο, η Αιτούσα επισημαίνει ότι [...] ⁴³.
40. Η Αιτούσα υποστηρίζει ότι η άμεση πραγμάτωση της προτεινόμενης συγκέντρωσης είναι απαραίτητη για τη διατήρηση της οικονομικής και ανταγωνιστικής βιωσιμότητας της Prometheus Gas αλλά και για την διαρκή και απρόσκοπτη εκπλήρωση των νόμιμων/φορολογικών υποχρεώσεών της. Κατά πρώτον, η άμεση ολοκλήρωση της συγκέντρωσης είναι αναγκαία για την προστασία της αξίας της επένδυσης του αγοραστή. Κυριότερα, όμως, είναι θεμελιώδους σημασίας για την αποφυγή του περιορισμού του ανταγωνισμού στην ελληνική αγορά της προμήθειας φυσικού αερίου ως αποτέλεσμα ενδεχόμενης αδυναμίας λειτουργίας της Προμηθέας Gas A.E.. Ένα τέτοιο ενδεχόμενο θα ήταν ιδιαίτερο βλαπτικό για την ανταγωνιστικότητα της σχετικής αγοράς και, συνακόλουθα για τους καταναλωτές, με τον κίνδυνο επικράτησης ολιγοπωλιακών συνθηκών στην σχετική αγορά λόγω πιθανής εξόδου της Προμηθέας Gas A.E. Σχετικά, σημειώνεται από την Αιτούσα ενδεικτικώς και μόνο ότι η Προμηθέας Gas A.E. αποτελεί επιχείρηση που εισάγει φυσικό αέριο στην ελληνική αγορά αποκλειστικώς για σκοπούς μεταπώλησης ⁴⁴ κι ως εκ τούτου τυχόν μη ομαλή λειτουργία και εν τέλει οικονομική εξόντωση της Προμηθέας Gas A.E. θα έχει **άμεσα επιβλαβείς συνέπειες στην εγχώρια αγορά ενέργειας**, τόσο στην προμήθεια φυσικού αερίου όσο και στην προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας η οποία βασίζεται κυρίως στο φυσικό αέριο ως καύσιμο για την ηλεκτροπαραγωγή.
41. Επομένως, κατά την Αιτούσα, **συντρέχει εν προκειμένω η προϋπόθεση της ανάγκης αποτροπής σοβαρών ζημιών σε βάρος επιχειρήσεων τις οποίες αφορά η πράξη συγκέντρωσης ή σε βάρος τρίτων, και μάλιστα πρόκειται για επείγουσα περίπτωση που δικαιολογείται από έκτακτη ανάγκη και λόγους δημόσιου συμφέροντος (ασφάλεια εφοδιασμού).**

VI.2 Επίπτωση της συγκέντρωσης στον ανταγωνισμό

42. Όσον αφορά την όποια τυχόν απειλή για τον ανταγωνισμό από την πραγμάτωση της συγκέντρωσης, η Αιτούσα σημειώνει ότι αυτή συνίσταται σε απλή μεταβολή από κοινό σε

³⁷ [...].

³⁸ [...].

³⁹ [...].

⁴⁰ [...].

⁴¹ [...].

⁴² [...].

⁴³ [...].

⁴⁴ Βλ. σχ. Απόφαση ΕΑ 672/2018, σκ. 49.

αποκλειστικό έλεγχο επί της Προμηθείας Gas. Μια τέτοια μεταβολή, κατά την Αιτούσα, δεν δύναται κατ' αρχήν να αλλάζει επί της ουσίας τη δομή της αγοράς, και συνεπώς δεν παράγει συνέπειες σε επίπεδο ανταγωνισμού στην αγορά, και δη μονομερή ή συντονισμένα αντιανταγωνιστικά αποτελέσματα. Ενδεικτικό είναι συναφώς το γεγονός ότι, στο πλαίσιο του προληπτικού ελέγχου συγκεντρώσεων που διενεργεί η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η απόκτηση αποκλειστικού ελέγχου επί επιχείρησης στην οποία το αποκτών μέρος ασκεί ήδη από κοινού έλεγχο υπάγεται στις κατηγορίες συγκεντρώσεων που δύναται να επωφεληθούν της απλοποιημένης διαδικασίας ελέγχου συγκεντρώσεων⁴⁵.

43. Σε κάθε περίπτωση, όπως φαίνεται και στην Ενότητα V.1.1. της παρούσας, η Αιτούσα αναφέρει ότι το μερίδιο της Προμηθείας Gas την τελευταία πενταετία στην αγορά χονδρικής πρωτογενούς προμήθειας φυσικού αερίου βαίνει συνεχώς μειούμενο, και την τελευταία διετία είναι μικρότερο του [5-10] και κατέχει την τρίτη ή τέταρτη θέση στην αγορά γεγονός που δεν θα αλλάξει κατόπιν της πραγμάτωσης της Συγκέντρωσης. Μάλιστα, επικαλούμενη στοιχεία και εκτιμήσεις της Προμηθείας Gas Α.Ε., η Αιτούσα αναφέρει ότι, λόγω των δυσκολιών που αντιμετωπίζει η εταιρεία δεδομένης της συμμετοχής της Gazprom Export στο μετοχικό της κεφάλαιο, το μερίδιο της αναμένεται για το έτος 2022 να είναι μικρότερο του [0-5]%.
44. Περαιτέρω, η Αιτούσα υποστηρίζει ότι η μεταβολή της ποιότητας του ελέγχου δεν θα επιφέρει κάθετες συνέπειες καθώς δεν υφίστανται κάθετες σχέσεις, ήτοι σχέσεις αγοραστή – προμηθευτή, ανάμεσα στις εταιρείες του Ομίλου Κοπελούζου, τμήμα του οποίου αποτελεί η Αιτούσα, καθώς ο Όμιλος Κοπελούζου δεν δραστηριοποιείται ούτε στην αγορά παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από φυσικό αέριο, ούτε στην αγορά υποδομών φυσικού αερίου, αλλά ούτε και στην αγορά μεταφοράς και διανομής φυσικού αερίου.
45. Σχετικά με την αγορά παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, η DAMCO ENERGY Α.Ε. («DAMCO»), εταιρεία του Ομίλου Κοπελούζου, αποτελεί σήμερα την μοναδική μέτοχο της εταιρείας με την επωνυμία «ΗΛΕΚΤΡΟΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε.», σκοπός της οποίας είναι η λειτουργία και εκμετάλλευση της Μονάδας Ηλεκτροπαραγωγής Αλεξανδρούπολης Συνδυασμένου Κύκλου («Μονάδα Αλεξανδρούπολης») κατά την Αιτούσα. Ωστόσο, σημειώνει ότι, αφενός, η εταιρεία «ΗΛΕΚΤΡΟΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε.» δεν έχει, επί του παρόντος, αναπτύξει καμία δραστηριότητα οποιασδήποτε φύσης⁴⁶ και αφετέρου, η DAMCO σχεδιάζει την πώληση του 51% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας «ΗΛΕΚΤΡΟΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε.» στην ΔΕΗ, η οποία θα έχει αποκλειστικό έλεγχο επ' αυτής ενώ η DAMCO θα είναι μειοψηφών μέτοχος, χωρίς δικαιώματα αρνησικυρίας – μία συναλλαγή για την οποία η Αιτούσα υποστηρίζει ότι έχει ενημερώσει την ΕΑ.
46. Σχετικά με την αγορά υποδομών για εισαγωγή φυσικού αερίου, η Αιτούσα αναφέρει ότι, όπως [...], ο Όμιλος Κοπελούζου δεν έχει καμία σχέση με την εταιρεία με την επωνυμία

⁴⁵ Βλ. Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με απλοποιημένη διαδικασία για την εξέταση ορισμένων συγκεντρώσεων βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 139/2004 του Συμβουλίου, παρ. 5(δ).

⁴⁶ Και δη δραστηριότητα σχετική με την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, δεδομένου ότι η κατασκευή της Μονάδας Αλεξανδρούπολης δεν έχει ακόμα ξεκινήσει.

«GASTRADE ΑΝΩΝΥΜΗ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ» («Gastrade») και με το Ανεξάρτητο Σύστημα Φυσικού Αερίου Αλεξανδρούπολης («ΑΣΦΑ Αλεξανδρούπολης». Ιδρύτρια μέτοχος και πρόεδρος Διοικητικού Συμβουλίου της Gastrade είναι η Ασημίνα-Ελένη Κοπελούζου, η οποία δεν ασκεί έλεγχο, καθ' οιονδήποτε τρόπο σε άλλη εταιρεία στην ελληνική επικράτεια, δεν συμμετέχει σε κανένα Διοικητικό Συμβούλιο εταιρείας συμφερόντων της οικογένειας Κοπελούζου, και, γενικότερα, δεν έχει καμία επιχειρηματική και επιχειρησιακή σχέση με τις εταιρείες του «Ομίλου Κοπελούζου» όπως αυτός έχει περιγραφεί σε παλαιότερες αποφάσεις της Επιτροπής Ανταγωνισμού (βλ. π.χ. απόφαση 587/2014)⁴⁷.

47. Σε κάθε περίπτωση, η Αιτούσα σημειώνει ότι ακόμα και εάν (όπως θεωρητικά) ήθελε θεωρηθεί ότι η μεταβολή του ελέγχου της εταιρείας-στόχου από κοινό σε αποκλειστικό έλεγχο προκαλεί αμφιβολίες και προβληματισμούς για τα αποτελέσματα που θα έχει στον ανταγωνισμό, οι προβληματισμοί αυτοί και τα τυχόν πιθανά αρνητικά αποτελέσματα δεν είναι τέτοια που να δύνανται να υπερκεράσουν τόσο τους έκτακτους λόγους δημοσίου συμφέροντος που αναλύονται ανωτέρω όσο και την θετική επίδραση που θα έχει στον ανταγωνισμό στην αγορά η επαναφορά της πλήρους και απρόσκοπτης δραστηριότητας της Προμηθέας Gas, η οποία, λόγω της παρούσας κατάστασης, αντιμετωπίζει πολλαπλές προκλήσεις, γεγονός που καταδεικνύεται και στις εκτιμήσεις της εταιρείας για το μερίδιο της στην αγορά (πρωτογενούς) προμήθειας φυσικού αερίου, το οποίο αναμένεται μικρότερο του [0-5]%.

VI.3 Προτεινόμενοι όροι για τη χορήγηση παρέκκλισης

48. Όπως η ίδια αναφέρει, η Αιτούσα παραμένει στη διάθεση της ΕΑ για την ανάληψη κάθε διαδικαστικού μέτρου που τυχόν κρίνεται απαραίτητο να υλοποιηθεί κατά το χρονικό διάστημα από την έγκριση της αιτούμενης παρέκκλισης έως την λήψη της οριστικής απόφασης της ΕΑ επί της συγκέντρωσης. Ενόψει του κατεπείγοντος ολοκλήρωσης της συναλλαγής και έγκρισης της άδειας χορήγησης παρέκκλισης από την απαγόρευση πραγμάτωσης συγκέντρωσης επιχειρήσεων χωρίς προέγκριση, αλλά και προς διασφάλιση του γεγονότος ότι ενόσω διαρκεί η αξιολόγηση της Συναλλαγής από την Αρχή σας, τα μέρη δεν θα προβούν σε καμία ενέργεια που επηρεάζει τις συνθήκες ανταγωνισμού, η Πυρσός Συμμετοχές Α.Ε., ως Αιτούσα και, υπό την αίρεση της έγκρισης της αίτησής της από την ΕΑ, ως αποκλειστική μέτοχος της Προμηθέας Gas Α.Ε., δεσμεύεται ότι δεν θα προβεί στις ακόλουθες ενέργειες κατά το χρονικό διάστημα που υπόκειται στην αξιολόγηση από την ΕΑ η υπό κρίση συναλλαγή και σε κάθε περίπτωση μέχρι την έγκρισή της κατόπιν γνωστοποίησής της:

- Δεν θα προβεί σε απόκτηση μετοχών, συγχώνευση ή πραγματοποίηση οποιασδήποτε έκτακτης συναλλαγής (συμπεριλαμβανομένων spin-offs και μετασχηματισμών) με οποιοδήποτε έτερο μέρος.

⁴⁷ Σε κάθε περίπτωση, η Αιτούσα επισημαίνει ότι η λειτουργία του ΑΣΦΑ Αλεξανδρούπολης διέπεται από ένα αυστηρό ρυθμιστικό πλαίσιο που θέτει συγκεκριμένους κανόνες σχετικά με τον τρόπο δέσμευσης της διαθέσιμης χωρητικότητας επαναεριοποίησης.

- Δεν θα διακόψει τη λειτουργία του συνόλου ή μέρους της επιχείρησης ή πραγματοποιήσει οποιαδήποτε ουσιαστική αλλαγή στη φύση ή τη λειτουργία της επιχείρησης, συμπεριλαμβανομένης, χωρίς περιορισμό, της αλλαγής της έδρας της Προμηθείας Gas.
- Εκτός από τις συνήθεις επιχειρηματικές της δραστηριότητες, δεν θα συνάψει καμία συμφωνία στην αγορά προμήθειας φυσικού αερίου μεγάλης διάρκειας (Long-term supply agreement).
- Εκτός από τις συνήθεις επιχειρηματικές της δραστηριότητες, δεν θα αναλάβει ουδεμία εγγύηση ή άλλη συμφωνία για την εξασφάλιση οποιασδήποτε υποχρέωσης τρίτου.
- Δεν θα προβεί σε πώληση και απομείωση του ενεργητικού της Προμηθείας Gas.

VII ΝΟΜΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ

49. Όπως ελέγχθη και ανωτέρω στην Ενότητα VI της παρούσας, σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 1 του Ν. 3959/2011, συγκέντρωση επιχειρήσεων που εμπίπτει στο πεδίο του άρθρου 6 παρ. 1⁴⁸ απαγορεύεται κατ' αρχήν να πραγματοποιηθεί προ της έκδοσης της απόφασης έγκρισής της από την Ε.Α., με την επιφύλαξη των διατάξεων των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 9 του ίδιου νόμου. Σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 3 του Ν. 3959/2011, η Ε.Α. δύναται να επιτρέψει, ύστερα από αίτηση, παρέκκλιση από την απαγόρευση πραγματοποίησης της συγκέντρωσης μέχρι την έκδοση της σχετικής επί της συγκέντρωσης απόφασης προκειμένου να **αποφευχθούν σοβαρές ζημιές σε βάρος μιας ή περισσότερων επιχειρήσεων** τις οποίες αφορά η πράξη συγκέντρωσης ή σε βάρος τρίτου και συνυπολογίζοντας, για την απόφαση αυτή, μεταξύ άλλων, την **απειλή που συνιστά η εν λόγω συγκέντρωση για τον ανταγωνισμό**. Στην απόφαση που επιτρέπει την παρέκκλιση, μπορεί να τίθενται όροι και υποχρεώσεις για την εξασφάλιση συνθηκών αποτελεσματικού ανταγωνισμού και την αποτροπή καταστάσεων που θα μπορούσαν να δυσχεράνουν την εκτέλεση τυχόν απαγορευτικής οριστικής απόφασης⁴⁹.
50. Εν προκειμένω, όπως προεκτέθηκε, η ΠΥΡΣΟΣ, αιτείται τη χορήγηση της παρέκκλισης από την απαγόρευση της παρ. 1 του άρθρου 9 του ν. 3959/2011 για λόγους που άπτονται της οικονομικής και επιχειρηματικής ανασφάλειας που έχει προκληθεί από την πολεμική σύρραξη στην Ουκρανία. Συναφώς, η ΠΥΡΣΟΣ, για τους λόγους που προεκτέθηκαν, αιτείται την έγκριση πραγματοποίησης της ως άνω μεταβίβασης προ της γνωστοποίησης της πράξης ως συγκέντρωσης στην Ε.Α. και προ της λήψης απόφασης επ' αυτής.
51. Όπως προκύπτει από τους ισχυρισμούς της ΠΥΡΣΟΣ και τα αποδεικτικά στοιχεία που προσκόμισε, η ΠΡΟΜΗΘΕΑΣ GAS από τον Απρίλιο 2022, ήτοι λίγο μετά την έναρξη της πολεμικής σύρραξης στην Ουκρανία, μέχρι σήμερα και λόγω της συμμετοχής της Gazprom Export στο μετοχικό της κεφάλαιο, αντιμετωπίζει διακοπή υφιστάμενων συναλλακτικών

⁴⁸ Ειδικότερα, όταν ο συνολικός κύκλος εργασιών όλων των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στη συγκέντρωση ανέρχεται, στην παγκόσμια αγορά τουλάχιστον σε 150.000.000 ευρώ και δύο τουλάχιστον από τις συμμετεχουσες επιχειρήσεις πραγματοποιούν, η καθεμία χωριστά, συνολικό κύκλο εργασιών άνω των 15.000.000 ευρώ στην ελληνική αγορά.

⁴⁹ Βλ. Άρθρο 9 παρ. 3 Ν. 3959/2011

σχέσεων και δυσκολία έως και άρνηση στη σύναψη συμβάσεων/συνεργασιών απαραίτητων για τη λειτουργία της, όπως π.χ. παροχή ελεγκτικών υπηρεσιών, ανανέωση εγγυητικών επιστολών, ασφάλιση κατασκευαστικών έργων⁵⁰. Η διακοπή συνεργασιών με εταιρείες εμπορίας ενέργειας, η άρνηση ανανέωσης/αύξησης του ορίου εγγυητικών επιστολών από τραπεζικά ιδρύματα, η άρνηση παροχής υπηρεσιών στην ΠΡΟΜΗΘΕΑΣ GAS, όντως επηρεάζει την συνέχιση των καθημερινών εργασιών και την εμπορική δραστηριότητα της εταιρείας και εν τέλει απειλεί την ομαλή λειτουργία και βιωσιμότητά της, και καταδεικνύει την ύπαρξη αιτιώδους συνάφειας μεταξύ των ως άνω προβλημάτων και της συμμετοχής στο μετοχικό κεφάλαιο/άσκησης κοινού ελέγχου στην εταιρεία από την Gazprom Export.

52. Εξάλλου, η διατήρηση της οικονομικής και λειτουργικής βιωσιμότητας της ΠΡΟΜΗΘΕΑΣ GAS κρίνεται αναγκαία και για την αποτροπή κινδύνου πρόκλησης σοβαρών ζημιών σε βάρος τρίτων αλλά και της ανταγωνιστικής δομής της αγοράς, σε περίπτωση εξόδου της από αυτήν, συνεπεία των ως άνω περιγραφόμενων προβλημάτων. Τούτο διότι μη ομαλή λειτουργία της ΠΡΟΜΗΘΕΑΣ GAS θα έχει συνέπειες στην τροφοδοσία των πελατών της, (προμηθευτές φυσικού αερίου και παραγωγοί ηλεκτρικής ενέργειας) με περαιτέρω επιβλαβείς συνέπειες στην εγχώρια αγορά ενέργειας (φυσικού αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας).
53. Συμπληρωματικά, το γεγονός ότι οι Η.Π.Α., το Ηνωμένο Βασίλειο και η Ε.Ε. έχουν επιβάλει σοβαρές κυρώσεις οικονομικής φύσεως (π.χ. απαγόρευση συναλλαγών, απαγόρευση δανεισμού, δέσμευση περιουσιακών στοιχείων, συμπεριλαμβανομένων των μετοχικών τίτλων με συνέπεια τη μη δυνατότητα άσκησης των δικαιωμάτων ψήφου στο ΔΣ και στη ΓΣ) σε φυσικά και νομικά πρόσωπα που συνδέονται με τη Ρωσική Ομοσπονδία, αυξάνει την ανασφάλεια για την ΠΡΟΜΗΘΕΑΣ GAS για όσο καιρό το 50% του μετοχικού της κεφαλαίου και ο έλεγχος επί της εταιρείας ασκείται από κοινού με την Gazprom Export, και έμμεσα στη μητρική PJSC Gazprom η οποία ανήκει στη Ρωσική Ομοσπονδία και άρα αποτελεί νομικό πρόσωπο αμεσότατα συνδεδεμένο με τη Ρωσική Ομοσπονδία. Μάλιστα, δεδομένων των ως άνω περιγραφόμενων κυρώσεων που έχουν ήδη επιβληθεί στη Gazprom Export από έτερη χώρα της Ε.Ε., την Πολωνία, η αβεβαιότητα και η ανησυχία που δημιουργείται στην ΠΡΟΜΗΘΕΑΣ GAS ως προς το αν θα υποστεί κυρώσεις στο εγγύς μέλλον είναι σημαντική.
54. Τα ανωτέρω καταδεικνύουν την αναγκαιότητα αποτροπής περαιτέρω σοβαρών ζημιών σε βάρος της ΠΡΟΜΗΘΕΑΣ GAS, και την αποτροπή κινδύνου πρόκλησης σοβαρών ζημιών σε τρίτους και εν τέλει στην ανταγωνιστική δομή της αγοράς. Σε κάθε περίπτωση η παρούσα Απόφαση αφορά αποκλειστικά την εξέταση της αίτησης παρέκκλισης βάσει των κριτηρίων του άρθρου 9 του Ν. 3959/2011 και δεν προδικάζει την κρίση της Επιτροπής Ανταγωνισμού κατά τον έλεγχο της Συναλλαγής βάσει του άρθρου 8 του Ν.3959/2011.
55. Ως προς την απειλή που συνιστά η εν λόγω συγκέντρωση για τον ανταγωνισμό, η οποία πρέπει να συνυπολογίζεται κατά το άρθρο 9 παρ. 3 ν. 3959/2011, σημειώνονται τα εξής.

⁵⁰ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. (Γραμματείας ΕΑ) 373/22.12.2022 ηλεκτρονική επιστολή παροχής στοιχείων της ΠΥΡΣΟΣ και τα συνημμένα σε αυτό αποδεικτικά στοιχεία.

Το γεγονός ότι η εν λόγω συγκέντρωση, κατά την προσκομισθείσα Συμφωνία Αγοραπωλησίας, συνίσταται σε μεταβολή από κοινό σε αποκλειστικό έλεγχο επί της ΠΡΟΜΗΘΕΑΣ GAS σημαίνει, επί της ουσίας, ότι η συγκέντρωση δεν αναμένεται να επιφέρει αξιόλογη μεταβολή στις συνθήκες ανταγωνισμού στις σχετικές αγορές⁵¹. Επιπλέον, το χαμηλότερο του 15% μερίδιο αγοράς στην αγορά πρωτογενούς χονδρικής προμήθειας φυσικού αερίου που κατέχει η ΠΡΟΜΗΘΕΑΣ GAS, τα τελευταία τρία χρόνια⁵², στην αγορά χονδρικής προμήθειας φυσικού αερίου, στην οποία δεν φαίνεται να δραστηριοποιείται ο Όμιλος Κοπελούζου, καταδεικνύει πως δεν τίθεται θέμα δημιουργίας ή ενίσχυσης ατομικής δεσπόζουσας θέσης. Τέλος, εν όψει των αμελητέων μεριδίων αγοράς που φαίνεται να έχουν συνδυαστικά η αιτούσα και η ΠΡΟΜΗΘΕΑΣ GAS σε λοιπές αγορές καθώς και της απουσίας κάθετων διαστάσεων στο πλαίσιο της ως άνω συγκέντρωσης, δεν πιθανολογείται απειλή για τον ανταγωνισμό λόγω της συγκέντρωσης και σε κάθε περίπτωση δεν πιθανολογείται απειλή τέτοιου μεγέθους που να δύναται να υπερκεράσει την υφιστάμενη και περαιτέρω επαπειλούμενη ζημία της ΠΡΟΜΗΘΕΑΣ GAS εξαιτίας της συμμετοχής και του κοινού ελέγχου επί αυτής από την Gazprom Export.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού σε Τμήμα, σε συνέχεια του υπ' αριθμ. 11359/15.12.2022 αιτήματος ομόφωνα επιτρέπει, σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 3 του ν. 3959/2011, την παρέκκλιση από την υποχρέωση αναστολής πραγματοποίησης της συγκέντρωσης στην εταιρεία «ΠΥΡΣΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε» μέχρι την έκδοση της οριστικής απόφασης της Επιτροπής Ανταγωνισμού επί της συγκέντρωσης που θα γνωστοποιηθεί, υπό τους κάτωθι όρους και δεσμεύσεις τις οποίες ανέλαβε η αιτούσα με το υπ' αριθμ. 11359/15.12.2022 αίτημα και οι οποίοι έχουν ως ακολούθως :

- Δεν θα προβεί σε απόκτηση μετοχών, συγχώνευση ή πραγματοποίηση οποιασδήποτε έκτακτης συναλλαγής (συμπεριλαμβανομένων spin-offs και μετασχηματισμών) με οποιοδήποτε έτερο μέρος.
- Δεν θα διακόψει τη λειτουργία του συνόλου ή μέρους της επιχείρησης ή πραγματοποιήσει οποιαδήποτε ουσιαστική αλλαγή στη φύση ή τη λειτουργία της επιχείρησης, συμπεριλαμβανομένης, χωρίς περιορισμό, της αλλαγής της έδρας της Προμηθείας Gas.
- Εκτός από τις συνήθεις επιχειρηματικές της δραστηριότητες, δεν θα συνάψει καμία συμφωνία στην αγορά προμήθειας φυσικού αερίου μεγάλης διάρκειας (Long-term supply agreement).

⁵¹ Βλ. ενδεικτικά Απόφαση Ε.Α. 673/2018, παρ. 71 και εκεί αναφερόμενη νομολογία και Ανακοίνωση της Ευρ. Επιτροπής.

⁵² Βλ ΡΑΕ 672/2022 και ΕΑ 737/2021, σκ. 84, ΕΑ 723/2020.

- Εκτός από τις συνήθεις επιχειρηματικές της δραστηριότητες, δεν θα αναλάβει ουδεμία εγγύηση ή άλλη συμφωνία για την εξασφάλιση οποιασδήποτε υποχρέωσης τρίτου.
- Δεν θα προβεί σε πώληση και απομείωση του ενεργητικού της Προμηθέας Gas.

Η απόφαση εκδόθηκε τη **23η Δεκεμβρίου 2022**.

Η απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης, σύμφωνα με το άρθρο 27 παρ. 1 του ν. 3959/2011

Η Προεδρεύουσα

Χαρίκλεια Νικολοπούλου

(Αντιπρόεδρος ΕΑ)

Ο Συντάκτης της Απόφασης

Ιωάννης Στεφάτος

Η Γραμματέας

Ηλιάνα Κούτρα